

Az Isteni tudás -miként a Nap-
Keleten kél és Nyugaton lehangylik.

Jas útja

Sok-sok idő telt el egyszer, mikor ős jász megérezte, itt van a vég itt van végleg, jó vitézik meg nem térnek. Kuru mezei csatából -hová hegyen túlra hágott- segíteni ó barátoknak, nemes vérű Kauraváknak. Otthon csak az asszonyhad volt, gyermekek és dicső aggok, tanácstalan tévelyegtek találgatták jó mi lenne? Vének közül egy tán ha volt aki útra ráfogható, öreg Jas ki kerekedhet hegyre völgyre rengetegre. Neki kellett szerét venni, maradéknak mit kell tenni, hogyan legyen férfi nélkül, eztán hogy kell nekik élnük.

Erős kaftánt húz magára, széles övet derekára, fedős kancsót tűzkészséget, kést is felköt elégséget. Csizma szárát jól felvonja, öreg botját megmarkolja, tudja hosszú lesz az útja, míg sorsukat kutakodja. Jó hajnalon Nap keltivel indul kimért lépteivel, indul neki a hegyeknek, tudáskincses napkeletnek. Hajnaltól megy napnyugtáig, harmat lepi szélben fázik, bírta teste kiességet nem harcol ő már az éggel.

Hegyszorost vezet az útja, kérdi: - Merre tudás kútja? - kérdezi a hegyoromtól, égbe nyúló jó rokontól. - Öreg bátya segíts nékem, merre vigyen lassú léptem? Hol találok ki igazít, jövőnket elbírní tanít? Jas vagyok én jászok vére, elmondom hogy mint járt népem, el hogy tudja fű fa virág miként tréfált meg a világ. Hadba mentek jó vitézink barátokat hogy megvédik, de a csata végső harc volt, nem tért haza egy se abból. Mért e sújtás, mi lesz eztán, ki mondja meg mi vár reánk? - így kérdi a hegyek urát, de csak a csend amit talál.

Újabb napok, újabb éjek, kopár hegyről völgybe térve, dús növényzet zúgó partján, keres mígnem gázlót talál. Fecsegnek a habok egyre, görgeteggel incselegve, túlhan nádas erdős tájak, által kelőt jól elfáraszt. Vízgalléros sima kőre -mit Jas használ átkelőnek- lépdél egyre óvakodva, támaszkodva öreg botra. Már-már majdnem túlpártot ér, fuvallat hozza a neszét, erdők csíkos királyának, aki útját erre járja. Lombfüggönyét széjjel tárja, ágat roppant karmos lába, busa fej tör levél közül, vándor teste ím megkövül. - Legyen uram miként vágyod, én zavartam te határod, mentség mi van énmellettem, nem bitorlás vezet erre. Ha a sorsom ímhol vége, elfogadom jó testvérem, eddig tartott el csak eddig, küldetésem vége lesz itt.

Erdő ura lassan ballag, tekintete nyugodt sanda, szomját oltani tért erre, nem támad ő most emberre. Hús kortyokat hogy benyelte, lassúdan csak lefetyelve, tekintete Jason pihen, füle minden zajra figyel. Talapzaton szobor ember, áll csak mozdulatlan csendben, szív se dobban szem se rezdül, nem válik ki természetből. Lomha király jót hempereg, csillámfényű fűtengeren, jóllakottan kinyújtózik, egyet kettőt hengergőzik. Midőn felüdült a teste, lassan tovább áll a beste, elhalt lombok újra zengnek, víg madarak énekelnek. Vándorunk nagy ügyvel bajjal, jut által a túlsó partra, szusszan egyet öreg bátya, ki tudja még mi van hátra.

Amint erdő mellett ballag, akad bogycsoport sok vadalma, rét szélben húsos levél, természet hí: - Gyere egyél! - Amikor meg megszomjazik, hús patakából egyet iszik. Hogyha messze tóka partja, vizét fedős kancsó adja. Kerüli a rengeteget, réti ember nem remete, de hogy haladt így keletre, erdős vidék el nem enged. Beveti hát magát bátran, sötét árnyak otthonába. Lehet bármily félelmetes, útja nem ép kényelmetes. Újabb napok érik egymást, moha lesz a megvetett ág, száraz gally a tűzhöz éjre, fáradt testnek melegsége. Sűrűben az est sem csendes, éj vadászai settenkednek, hol egy fiók, hol egy madár válik csöndes áldozattá.

Amint egyszer este hajlik, vándor előtt fény világlik. Kicsiny, mert még elég messze, gondol egyet hogy meglesse. Ahogy közelednek lángok, úgy ér el egy kis tisztáshoz. Kerek térnek közepében, találkája remetéknak. Öltözetük faháncsruha, hajuk hosszú lábuk csupasz, tűz körül ők dudolásznak, dalaik az égbe szállnak. Jas csak csendben közeledik, alázattal hódol nekik, remeték meg szúrós szemmel, hangtalanul kérdezetnek. - Ki az, aki megzavarja szent találkát avatatlan? Ki az ki jut rengetegbe, úttól távol keveredve? - Legöregebb szólal elébb: - Gyere közelb, melegedjél. Hűvös az éj árnyvilágban, mond el ki vagy ki itt járhatsz?

- Jas vagyok én jászok vére, elmondom hogy mint járt népem, el hogy tudja fű fa virág, miként tréfált meg a világ. Hadba mentek jó vitézink, barátokat hogy megvédik, de a csata végső harc volt, nem tért haza egy se abból. Mért e sújtás? Mi lesz eztán, ki mondja meg mi vár reánk? - így kérdi a remeték, tán szebbjövőt elmesélnek.

- Tudunk Kuru mezejéről, sokaságról kik elvérzők. Nem maradt ott senki élve, Pándu fiakat kivéve. Testvérharc volt korszakváltó, nyitotta meg rút világot, hátra maradt rokon vérek, mind csak új életet élhet. De hogy mely nép hogyan tovább, nem tudja más csak Balarám. Őt keresd meg, Ő megmondja, megfejtí mi szíved nyomja. Ő ki elkerülte harcot, küzdés helyett mást mutasson, reménysugár véreidnek, bizton tudom hogy csak Ő lesz.

- Megkeresem, de mondjátok Balarámot hol találom? Merre menjek tovább merre, nem ismerék semmit erre.

- Nem kell ismerni itt semmit, csak szívedet kell felfedni. Ne hagyjad hogy elméd húzzon, keserűség folyton nyúzzon. Hajnalban ha megpihentél, nézz a Napba az lesz vezér. Elvezérel biztonsággal, találkozhas Balarámmal.

Bizony hosszú idő óta, fáradt vándor útját róttá. Végre imé nyugton alhat, remeték közt biztonságban. Mikor rikkant hajnalmadár, Jas megébred és láss csodát; sehol senki, nyoma sincsen: - Tán álmodtam az egészet? - Hogy volt, mindegy most már tudja kihez vigyen el az útja. Új erővel lépdél bátran, rengeteget által hágja. Végre kiér rétvidékre, mintha honi földre lépne. Dús legelő, kedves csalit, vigasztaló ami van itt. Réti ember talán csodál, rengeteget, hegyek ormát, szíve mégis ott hon hol rét, verőfény és a messzeség. Ősi jászok hegy lábánál, lejtőn laktak rét határán, pompás épített városban, de csak rétre kifutottak. Legeltettek tenger marhát, köröttük csak vidám dal szállt. Jámborságban, békességben éltek éltek tisztességben. Családoknak dicsőssége, erős hadúr a vezérek, lóra termett ifjak felett kemény atyák ügyeltenek. Ezen vitéz ős jász sereg, indult Kuru mezeire, hívó szóra hegyen túlra, csatatéren mind kimúltak. Szorul Jasnak szíve egyre, véreiért mit tehetne, ez mi hajtja mindeneken, hegyen, erdőn és réteken. Teltek napok, múltak hetek, csak lassúdan lépkedhetett. Viselt teste lehet szikár, erő mégis végire jár. Amint halad egyre fárad, asókafa az útjában, minden óhajt teljesítő, szívet újra lelkesítő.

- Fáknak dicső nagy királya! Hol lelek én Balarámra? Segíts amíg kitart erőm, kérlek legyél a vezetőm. Jas vagyok én, jászok vére, elmondom hogy mint járt népem; el hogy tudja fű fa virág, miként tréfált meg a világ. Hadba mentek jó vitézink, barátokat hogy megvédik, de a csata végső harc volt, nem tért haza egy se abból. Mért e sújtás? Mi lesz eztán? Ki mondja meg mi vár reánk? Te ki vágyat teljesítesz, tedd csak azt mit megérdemlek. Szikla orom nem szólt semmit. Tigris koma hagyott menni. Rengetegben eltévedve, akadtam sok remetére. Álom volt az vagy valóság? Nemtudom, de ők azt mondták; aki rajtunk csak segíthet, Balarám, de mond hol érem?

Langyos szellő megszaladva, asókafát simogatva, lombkoronát fújja-fújja, levélhullás mutat útra. Tarka levél fürgetegben, kanyarogva rét felett leng, lassan szállva hogy Jas lássa, merre vezet az iránya.

Új erőre ismét kapva, támaszkodva erős botra, megy keletnek megy ő egyre, tudja már hogy útja merre. Így találta rét határon, visszavonult Balarámot. Ő volt aki került harcot, életével példát adjon. Lehet sorsunk a küzdelem, s lehet béke küzdés helyett. Földi létben két ajánlat, de mindenki maga választ...

Borzák Balarám Béla